

บันทึก

เรื่อง หรือปัญหาข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ.๒๕๓๐ (สิทธิอุทธรณ์จำนวนเงินค่าทดแทนต่อรัฐมนตรีและการพิจารณาอุทธรณ์ของรัฐมนตรี)

กระทรวงคมนาคมได้มีหนังสือ ที่ คค ๐๒๐๖/๑๔๓๗๔ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๓๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์เงินค่าทดแทนได้รายงานว่ามีปัญหาเกี่ยวกับการนับอายุความการใช้สิทธิอุทธรณ์จำนวนเงินค่าทดแทนตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ.๒๕๓๐ ดังนี้

๑. ผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนตกลงทำสัญญาซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ที่จะต้องเวนคืนกับเจ้าหน้าที่แต่ไม่ตกลงในเรื่องจำนวนเงินค่าทดแทนและได้ส่งหนังสืออุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีไว้ กับผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนได้รับแจ้งจากเจ้าหน้าที่ให้มารับเงินค่าทดแทนใช้สิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกฤษฎีกา ระยะเวลาเริ่มต้นและระยะเวลาสิ้นสุดของสิทธิอุทธรณ์จะเป็นอย่างไร

๒. ผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนไปตกลงทำสัญญาซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ที่จะต้องเวนคืนกับเจ้าหน้าที่โดยที่เจ้าหน้าที่ยังไม่ได้มีหนังสือแจ้งให้มาเจรจาทำความเข้าใจและส่งหนังสืออุทธรณ์เรื่องเงินค่าทดแทนไว้ ต่อมาได้รับหนังสือจากเจ้าหน้าที่แจ้งให้มารับเงินค่าทดแทน ระยะเวลาเริ่มต้นและระยะเวลาสิ้นสุดของสิทธิอุทธรณ์จะเป็นอย่างไร

๓. คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์เงินค่าทดแทนและรัฐมนตรีจะพิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่รับคำอุทธรณ์ หรือเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ระยะเวลาหกสิบวันนั้นได้สิ้นสุดลง หรือเมื่อผู้อุทธรณ์ได้ฟ้องคดีต่อศาลแล้วได้หรือไม่ และคำวินิจฉัยนั้นจะมีผลหรือไม่ เพียงใด

คณะกรรมการฯ เห็นว่าปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่สำคัญสมควรเสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาวินิจฉัย ซึ่งกระทรวงคมนาคมก็เห็นด้วย จึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นในปัญหาดังกล่าวเพื่อจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้องต่อไป

ในการพิจารณาปัญหาที่ขอหารือมานี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๒) ได้รับฟังคำชี้แจงเพิ่มเติมจากผู้แทนกระทรวงคมนาคม (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมทางหลวง) สรุปความได้ว่า ในทางปฏิบัติของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนใช้บังคับแล้ว เจ้าหน้าที่จะมีหนังสือแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ที่จะต้องเวนคืนมาเจรจาทำความเข้าใจเกี่ยวกับจำนวนเงินค่าทดแทนสำหรับอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าว ถ้าหากเจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์พอใจในจำนวนเงินค่าทดแทนที่เจ้าหน้าที่กำหนด ก็จะทำบันทึกข้อตกลงแบบไม่ส่งหนังสืออุทธรณ์ไว้กับเจ้าหน้าที่ ถ้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่พอใจในจำนวน

เงินค่าทดแทนแต่ตกลงที่จะขายอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวให้กับเจ้าหน้าที ก็จะทำบันทึกข้อตกลงแบบสงวนสิทธิอุทธรณ์ไว้ จากนั้นเจ้าหน้าทีก็จะวางฎีกาเพื่อขอเบิกจ่ายเงินค่าทดแทน เมื่อได้รับอนุมัติแล้วเจ้าหน้าทีจะมีหนังสือแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวมารับเงินค่าทดแทนตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ที่ได้สงวนสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีเกี่ยวกับจำนวนเงินค่าทดแทนไว้ก็สามารถจะยื่นอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีขอให้ห้คำสั่งให้ตนได้รับเงินค่าทดแทนเพิ่มขึ้นจากที่เจ้าหน้าทีได้กำหนดไว้แล้วได้ แต่ปัญหาข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการยื่นอุทธรณ์ในเรื่องจำนวนเงินค่าทดแทนต่อรัฐมนตรีที่ได้พบมาอาจแบ่งออกได้เป็น ๔ กรณี ดังต่อไปนี้

๑. เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ที่จะต้องเวนคืนได้ทราบว่ทางราชการได้กำหนดจำนวนเงินค่าทดแทนเป็นเท่าใดแล้ว ก็ทำหนังสืออุทธรณ์ยื่นต่อรัฐมนตรีทันที โดยที่เจ้าหน้าทียังไม่ได้มีหนังสือแจ้งให้มาเจรจาทำความตกลงแต่อย่างใด

๒. เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ที่จะต้องเวนคืนได้รับหนังสือจากเจ้าหน้าทีแจ้งให้มาเจรจาทำความตกลงแล้วไม่มาพบเจ้าหน้าที แต่ทำหนังสืออุทธรณ์ยื่นต่อรัฐมนตรี

๓. เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ที่จะต้องเวนคืนได้รับหนังสือจากเจ้าหน้าทีแจ้งให้มาเจรจาทำความตกลงและได้มาทำความตกลงกับเจ้าหน้าทีโดยสงวนสิทธิอุทธรณ์เรื่องเงินค่าทดแทนต่อรัฐมนตรีไว้ และได้ยื่นอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีตั้งแต่นั้นยังไม่ได้รับหนังสือจากเจ้าหน้าทีแจ้งให้มารับเงินค่าทดแทน ต่อมาเจ้าหน้าทีได้มีหนังสือแจ้งให้มารับเงินค่าทดแทน เจ้าของหรือ ผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวไม่ได้ยื่นอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีอีกจนพ้นกำหนดหกสิบวันแล้ว

๔. เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ที่จะต้องเวนคืนได้รับหนังสือจากเจ้าหน้าทีแจ้งให้มาเจรจาทำความตกลงและได้มาทำความตกลงโดยไม่ได้สงวนสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีไว้ ต่อมาเมื่อได้รับหนังสือจากเจ้าหน้าทีแจ้งให้มารับเงินค่าทดแทน เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวได้ยื่นอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในกำหนดเวลาหกสิบวัน

คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์เงินค่าทดแทนมีปัญหาว่า การยื่นอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีทั้งสี่กรณีดังกล่าวมานี้เป็นการยื่นอุทธรณ์ที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และคณะกรรมการฯ จะรับอุทธรณ์ดังกล่าวไว้พิจารณาได้หรือไม่ เพียงใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๒) ได้พิจารณาปัญหาที่ขอหารือมาประกอบกับคำชี้แจงเพิ่มเติมของผู้แทนกระทรวงคมนาคม (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมทางหลวง) แล้ว มีความเห็นว่า ปัญหาที่หารือมาเป็นปัญหาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และขั้นตอนการใช้สิทธิอุทธรณ์จำนวนเงินค่าทดแทนตามมาตรา ๒๕^๑ แห่ง

^๑มาตรา ๒๕ ผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนตามมาตรา ๑๘ ผู้ใดไม่พอใจในราคาของอสังหาริมทรัพย์หรือจำนวนเงินค่าทดแทนที่คณะกรรมการตามมาตรา ๙ หรือมาตรา ๒๓ กำหนด มีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๖ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตาม

พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ.๒๕๓๐ และเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นภายหลังที่ได้มีการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนตามมาตรา ๖ แต่ยังไม่ถึงขั้นตอนที่จะต้องตราพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ตามมาตรา ๑๕ ฉะนั้น จึงเป็นการอุทธรณ์ราคาของอสังหาริมทรัพย์หรือจำนวนเงินค่าทดแทนที่คณะกรรมการตามมาตรา ๙ กำหนด และเมื่อคณะกรรมการดังกล่าวได้กำหนดราคาเบื้องต้นของจำนวนเงินค่าทดแทนที่จะต้องจ่ายให้แก่บุคคลตามมาตรา ๑๘ แล้ว ตามมาตรา ๑๘ แล้ว มาตรา ๑๐^๒ บัญญัติให้เจ้าหน้าที่มีอำนาจตกลงซื้อขายและกำหนดเงินค่าทดแทนอสังหาริมทรัพย์ที่จะต้องจ่ายให้แก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมาย แต่เจ้าหน้าที่จะกำหนดราคาหรือค่าทดแทนอสังหาริมทรัพย์เกินกว่าราคาเบื้องต้นที่คณะกรรมการกำหนดไว้ไม่ได้

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่และเจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์สามารถตกลงซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ที่จะถูกเวนคืนได้ แต่ไม่อาจตกลงกันได้ในเรื่องจำนวนเงินค่าทดแทน ในกรณีนี้กฎหมายยินยอมให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองขอรับเงินค่าทดแทนตามราคาเบื้องต้นที่คณะกรรมการได้กำหนดไว้ไปก่อนได้ โดยสงวนสิทธิที่จะอุทธรณ์เรื่องเงินค่าทดแทนต่อรัฐมนตรีไว้ให้ปรากฏในสัญญาด้วย เมื่อเจ้าหน้าที่ได้ทำสัญญาโดยมีเงื่อนไขดังกล่าวไว้ในสัญญาแล้ว เจ้าหน้าที่จึงจะจ่ายเงินค่าทดแทนตามที่ระบุไว้ในสัญญาได้โดยมีหนังสือแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองมารับเงินภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันทำสัญญาซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ สำหรับการอุทธรณ์เงินค่าทดแทนที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ไม่พอใจในจำนวนที่คณะกรรมการกำหนด เมื่อเจ้าหน้าที่ได้มีหนังสือแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองมารับเงินค่าทดแทนตามจำนวนที่ระบุไว้ในสัญญาเจ้าของหรือผู้ครอบครองจะต้องอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในหกสิบวันนับแต่วันได้รับหนังสือแจ้งให้ไปรับเงินจากเจ้าหน้าที่

เมื่อการใช้สิทธิอุทธรณ์มีหลักเกณฑ์และขั้นตอนดังได้กล่าวมาข้างต้นสำหรับปัญหาที่หารือมา ผู้แทนกระทรวงคมนาคมได้แยกแยะเป็น ๔ กรณีดังนี้

กรณีที่ ๑. เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ที่จะต้องเวนคืนได้ทราบว่

พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ฉบับนั้นภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งเป็นหนังสือจากเจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่ให้มารับเงินค่าทดแทนดังกล่าว

๑๗๑

๑๗๑

^๒มาตรา ๑๐ ในระหว่างใช้บังคับพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๖ ให้เจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่มีอำนาจตกลงซื้อขาย และกำหนดจำนวนเงินค่าทดแทนอสังหาริมทรัพย์ที่จะต้องเวนคืนจากเจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมาย เพื่อดำเนินการจัดซื้อและจ่ายค่าทดแทนอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวต่อไป แต่จะให้ราคาหรือค่าทดแทนอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวเกินกว่าราคาเบื้องต้นที่คณะกรรมการตามมาตรา ๙ กำหนดไว้ไม่ได้

ในกรณีที่สามารถตกลงซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ที่จะถูกเวนคืนตามวรรคหนึ่งได้ แต่ไม่อาจตกลงกันได้ในเรื่องจำนวนเงินค่าทดแทน หากเจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายจะขอรับเงินค่าทดแทนตามราคาเบื้องต้นที่คณะกรรมการตามมาตรา ๙ กำหนดไว้ไปก่อนโดยสงวนสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีตามมาตรา ๒๕ ก็ให้เจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่ดำเนินการทำสัญญาโดยมีเงื่อนไขดังกล่าวแล้วจ่ายค่าทดแทนไปก่อนได้

ทางราชการได้กำหนดจำนวนเงินค่าทดแทนเป็นจำนวนเท่าใดแล้วก็ทำหนังสืออุทธรณ์ยื่นต่อรัฐมนตรีทันที โดยที่เจ้าหน้าที่ยังไม่ได้มีหนังสือแจ้งให้มาเจรจาทำความตกลงแต่อย่างใด

ในกรณีนี้คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๒) เห็นว่าการยื่นอุทธรณ์ของเจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ได้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนที่ มาตรา ๑๐ กำหนดคือ เป็นการยื่นอุทธรณ์โดยมิได้มีการทำสัญญาตกลงซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ที่จะต้องเวนคืน และมีได้สงวนสิทธิการอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีไว้ในสัญญาตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนที่ มาตรา ๑๐ กำหนด ถือได้ว่าเป็นอุทธรณ์ที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

กรณีที่ ๒. เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ที่จะต้องเวนคืน ได้รับหนังสือจากเจ้าหน้าที่แจ้งให้มาเจรจาทำความตกลงซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ที่จะต้องเวนคืนไม่มาพบเจ้าหน้าที่ แต่ทำหนังสืออุทธรณ์ยื่นต่อรัฐมนตรี

ในกรณีนี้เห็นว่า เป็นกรณีที่ไม่ได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนที่ มาตรา ๑๐ กำหนดทำนองเกี่ยวกับกรณีที่ ๑. ถือได้ว่าเป็นอุทธรณ์ที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

กรณีที่ ๓. เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ที่จะต้องเวนคืน ได้รับหนังสือจากเจ้าหน้าที่แจ้งให้มาเจรจาทำความตกลงและได้ทำความตกลงกับเจ้าหน้าที่โดยสงวนสิทธิอุทธรณ์เรื่องเงินค่าทดแทนต่อรัฐมนตรีไว้ และได้ยื่นอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีตั้งแต่นั้นยังมิได้รับหนังสือจากเจ้าหน้าที่แจ้งให้มารับเงินค่าทดแทน ต่อมาเจ้าหน้าที่ได้มีหนังสือแจ้งให้มารับเงินค่าทดแทน เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวได้มารับเงินค่าทดแทนแต่ไม่ได้ยื่นอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีอีกครึ่งจนพ้นกำหนดหกสิบวัน

ในกรณีนี้เห็นว่า ถ้าพิจารณา มาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนฯ โดยเคร่งครัดก็ต้องถือว่าเป็นการยื่นอุทธรณ์โดยไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่ มาตรา ๒๕ กำหนดคือ ได้ยื่นอุทธรณ์ก่อนได้รับหนังสือแจ้งจากเจ้าหน้าที่ให้มารับเงินค่าทดแทนซึ่งเป็นการอุทธรณ์ก่อนสิทธิอุทธรณ์จะเกิดขึ้น ถือได้ว่าเป็นอุทธรณ์ที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

กรณีที่ ๔. เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ที่จะต้องเวนคืนได้รับหนังสือจากเจ้าหน้าที่แจ้งให้มาเจรจาทำความตกลงและได้มาทำความตกลงโดยไม่ได้สงวนสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีไว้ ต่อมาเมื่อได้รับหนังสือจากเจ้าหน้าที่แจ้งให้มารับเงินค่าทดแทน เจ้าของหรือผู้ครอบครองได้มารับเงินค่าทดแทน และได้ยื่นอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในกำหนดหกสิบวัน

ในกรณีนี้เห็นว่า เมื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่ได้สงวนสิทธิการอุทธรณ์ไว้ในขณะทำสัญญาตกลงซื้อขายต้องถือว่าพอใจในจำนวนเงินค่าทดแทนที่ตกลงไว้ในสัญญา ฉะนั้นจึงต้องถือว่าได้สละสิทธิการอุทธรณ์ไปแล้วจึงไม่มีสิทธิอุทธรณ์อีก เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าการไม่สงวนสิทธินั้นเกิดจากการสำคัญผิดในสาระสำคัญ

จากเหตุผลดังได้วินิจฉัยไว้ข้างต้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๒) เห็นสมควรเสนอเป็นข้อสังเกตเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

๑. มูลเหตุที่ทำให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ที่จะต้องถูกเวนคืนให้สิทธิอุทธรณ์โดยไม่ชอบด้วยหลักเกณฑ์และขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด อาจเกิดขึ้นจากเจ้าหน้าที่ไม่ให้ความกระจ่างแก่ผู้มีสิทธิรับเงินค่าทดแทนให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องว่า เมื่อได้ตกลงจะขาย

อสังหาริมทรัพย์ให้แก่เจ้าหน้าที่ แต่ยังคงลงกันไม่ได้ในจำนวนเงินค่าทดแทน ผู้มีสิทธิรับเงินค่าทดแทนยังมีสิทธิขอรับเงินค่าทดแทนตามราคาเบื้องต้นที่คณะกรรมการกำหนดไปก่อนได้ แต่จะต้องทำสัญญาซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ที่จะต้องเวนคืนกับเจ้าหน้าที่ไว้ให้เป็นหลักฐานและจะต้องระบุข้อความสงวนสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีไว้ในสัญญาด้วย ในข้อนี้ได้รับความจากผู้แทนกระทรวงคมนาคม (กรมทางหลวง) ว่า การบังคับใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ.๒๕๓๐ ได้เป็นไปอย่างเร่งด่วน ประกอบกับไม่มีบทเฉพาะกาลที่บัญญัติให้ปฏิบัติตามกฎหมายเก่าต่อไป การดำเนินการต่างๆ ที่ได้กระทำไว้ตามกฎหมายเก่าต้องเปลี่ยนมาเป็นตามกฎหมายใหม่อย่างกระชั้นหันเจ้าหน้าที่จึงไม่มีเวลาเพียงพอที่จะวางแผนการปฏิบัติหน้าที่ให้เรียบร้อยเป็นผลดีแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองทุกราย เมื่อข้อเท็จจริงเป็นเช่นนี้ จึงเป็นกรณีที่น่าเห็นใจทั้งเจ้าหน้าที่และประชาชนผู้เกี่ยวข้อง

๒. เมื่อพิจารณาจากเอกสารต่างๆ เช่น หนังสือที่เจ้าหน้าที่ได้มีไปถึงผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนให้มาทำสัญญาซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ที่จะต้องเวนคืนและตัวสัญญาซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ที่จะต้องเวนคืน ดังปรากฏตามเอกสารแนบท้ายบันทึกนี้ จะเห็นได้ว่า เอกสารดังกล่าวมิได้มีข้อความที่ช่วยให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์เข้าใจได้ถูกต้องว่า เจ้าหน้าที่เห็นสมควรให้เงินค่าทดแทนเป็นจำนวนเท่าใด และเจ้าของหรือผู้ครอบครองเรียกร้องเงินค่าทดแทนเป็นจำนวนเท่าใด เจ้าของหรือผู้ครอบครองได้ขอรับเงินค่าทดแทนไปก่อนเป็นจำนวนเท่าใด และการทำสัญญาตกลงซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ที่จะต้องเวนคืนจะก่อให้เกิดสิทธิแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองในอันที่จะอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีเพื่อขอรับเงินค่าทดแทนตามที่เรียกร้องได้ต่อไป เรื่องต่างๆ เหล่านี้ ถ้าเจ้าหน้าที่มีเวลาเตรียมการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายใหม่อย่างเพียงพอ ก็อาจทำให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองเข้าใจถึงสิทธิต่างๆ ได้ถูกต้อง และปัญหาที่ข้อหาหรือมาก็จะไม่เกิดขึ้น

เมื่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ไม่ได้เอื้ออำนวยให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองได้เข้าใจถึงสิทธิและหน้าที่ของตนในอันที่จะได้รับเงินค่าทดแทนตามที่ตนประสงค์ และประกอบกับเจ้าของหรือผู้ครอบครองก็อาจมีส่วนก่อให้เกิดปัญหาด้วย โดยเข้าใจคลาดเคลื่อนหรือสำคัญผิดในขั้นตอนของการใช้สิทธิอุทธรณ์ และถ้าจะพิจารณาต่อไปอีกว่าพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ.๒๕๓๐ เป็นกฎหมายที่ได้เปลี่ยนวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการกำหนดจำนวนเงินค่าทดแทน การขอรับเงินค่าทดแทน รวมทั้งสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีแตกต่างไปจากกฎหมายที่ได้เคยปฏิบัติมา คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๒) จึงใคร่ขอเสนอว่า เพื่อให้ประชาชนศรัทธาในการบริหารราชการแผ่นดิน ทางราชการ (กระทรวงคมนาคม) น่าจะได้หาทางผ่อนผันช่วยเหลือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองได้ตระหนักว่าทางราชการมิได้ถือปฏิบัติตามตัวบทกฎหมายอย่างเคร่งครัดเสมอไป การใดที่จะพอผ่อนผันหรืออะลุ่มอะหล่วยให้เกิดความเป็นธรรมแก่ประชาชนโดยไม่ขัดต่อตัวบทกฎหมาย ทางราชการก็พร้อมที่จะจัดทำให้อย่างเช่น การใช้สิทธิอุทธรณ์ของเจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนที่กฎหมายบัญญัติซึ่งอาจเกิดขึ้นเพราะความเข้าใจผิดหรือความไม่เข้าใจในขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดผสมกับความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ที่เข้าใจว่าเจ้าของหรือผู้ครอบครองมี

หน้าที่จะต้องรู้กฎหมายและปฏิบัติให้ถูกต้อง จึงมิได้ช่วยชี้แจงแนะนำให้เจ้าของหรือผู้ครอบครอง ได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่กฎหมายกำหนดนอกจากนี้ เอกสารที่เจ้าหน้าที่ใช้ติดต่อกับเจ้าของหรือผู้ครอบครองก็แสดงให้เห็นปรากฏว่าตัวเจ้าหน้าที่เองยังมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนในหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการกำหนดและการจ่ายเงินค่าทดแทน ฉะนั้น วิธีทางที่ทางราชการ อาจช่วยคุ้มครองสิทธิของประชาชนได้ก็คือ ให้เจ้าหน้าที่ทบทวนพฤติการณ์ของกรณีต่าง ๆ ที่เจ้าหน้าที่เห็นว่าเป็นปัญหาและได้ขอหารือมา ถ้าเจ้าหน้าที่เห็นว่ากรณีใดเป็นกรณีที่อาจแก้ไขให้มีการปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายได้ ก็ควรติดต่อชี้แจงแนะนำให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองได้ เข้าใจถึงขั้นตอนต่าง ๆ ที่กฎหมายกำหนด อย่างเช่น สองกรณีแรกที่เจ้าหน้าที่ได้หารือมาซึ่งเป็น กรณีที่เจ้าของได้อุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีโดยไม่ได้ทำสัญญาซื้อขายอสังหาริมทรัพย์และไม่ได้สงวน สิทธิการอุทธรณ์ให้ปรากฏในสองกรณีนี้เจ้าหน้าที่ควรชี้แจงให้เจ้าของหรือผู้ครอบครอง อสังหาริมทรัพย์ทราบว่า การอุทธรณ์ที่ได้กระทำไปไม่ถูกต้องตามขั้นตอนของกฎหมาย ขอให้รีบ มาทำสัญญาตกลงซื้อขายอสังหาริมทรัพย์เสียก่อน โดยชี้แจงว่าจะได้รับเงินค่าทดแทนไปก่อนเป็น จำนวนเท่าใด และจะต้องสงวนสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีไว้ให้ปรากฏในสัญญาเพื่อเรียกร้องเงินค่า ทดแทนเพิ่มเติม และเมื่อเจ้าหน้าที่ได้มีหนังสือแจ้งให้มารับเงินค่าทดแทนตามที่ระบุไว้ในสัญญา จึงจะมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีซึ่งจะต้องอุทธรณ์ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง สำหรับกรณีที่ ๓ ซึ่งเป็นกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองได้อุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีก่อนได้รับหนังสือ แจ้งให้มารับเงินค่าทดแทนบางส่วนไปก่อน และต่อมาเจ้าหน้าที่ได้มีหนังสือแจ้งให้มารับเงินค่า ทดแทน เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวมารับเงินค่าทดแทนแต่ไม่ได้ยื่น อุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีอีกครึ่งหนึ่งจนพ้นกำหนดหกสิบวัน ในกรณีเช่นนี้เห็นว่า คณะกรรมการ พิจารณาอุทธรณ์ ควรถือว่าการยื่นอุทธรณ์ครั้งนั้นเป็นการยื่นอุทธรณ์ที่ชอบด้วยมาตรา ๒๕ เพราะ ได้ทำสัญญาโดยสงวนสิทธิอุทธรณ์เงินค่าทดแทนต่อรัฐมนตรีไว้ ส่วนกรณีที่ ๔ ซึ่งเป็นกรณีที่ได้อุทธรณ์โดยไม่ได้สงวนสิทธิอุทธรณ์ไว้ในสัญญา ถ้าเจ้าหน้าที่เห็นว่าเจ้าของหรือผู้ครอบครอง ได้กระทำไปโดยสำคัญผิดคิดว่า ตนมีสิทธิอุทธรณ์เพราะจากผลการเจรจาระหว่างเจ้าหน้าที่กับ เจ้าของหรือผู้ครอบครองก็เป็นที่น่าประจักษ์แก่เจ้าหน้าที่ว่าเจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่พอใจใน จำนวนเงินค่าทดแทนที่เจ้าหน้าที่กำหนด และแสดงเจตนาให้ปรากฏว่าจะใช้สิทธิอุทธรณ์ต่อไป ในกรณีเช่นนี้เจ้าหน้าที่อาจชี้แจงให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทำคำร้องขอเพิ่มข้อความเกี่ยวกับการ สงวนสิทธิไว้ในสัญญาให้ถูกต้องตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด ถ้าได้ปฏิบัติได้กล่าวมานี้ก็จะเป็น ประโยชน์แก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองและเจ้าหน้าที่

โดยสรุปแล้ว คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๒) เห็นว่า คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ควรส่งอุทธรณ์กลับคืนไปยังผู้ยื่นอุทธรณ์ พร้อมกับชี้แจงให้รีบไป ติดต่ोज้างหน้าทีเพื่อปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนตามมาตรา ๑๐ และมาตรา ๒๕ ให้ ครบถ้วน และแนะนำให้เจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๐ ช่วยแก้ไขให้มีการยื่นอุทธรณ์ที่ถูกต้องตาม กฎหมายโดยเร็ว และคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายคณะที่ ๒) ขอชี้แจง เพิ่มเติมว่า โดยที่ปัญหาที่หารือมานี้เป็นปัญหาเกี่ยวกับสิทธิอุทธรณ์เงินค่าทดแทน ถึงแม้ ้้างหน้าทีจะช่วยเหลือแก้ไขให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองได้มีโอกาสใช้สิทธิให้ถูกต้องตาม

หลักเกณฑ์และขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด ก็ไม่ก่อให้เกิดความผูกพันแก่ทางราชการหรือกระบวนพิจารณาอุทธรณ์ เพราะอุทธรณ์ดังกล่าวจะต้องผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง และการพิจารณาของคณะกรรมการก็กระทำในรูปเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีเพื่อประกอบการวินิจฉัยของรัฐมนตรีต่อไป ฉะนั้น อุทธรณ์จะมีผลตามที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองประสงค์หรือไม่ จึงอยู่ที่การวินิจฉัยของรัฐมนตรี

สำหรับปัญหาที่หาหรือว่าคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์เงินค่าทดแทนและรัฐมนตรีจะพิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่รับคำอุทธรณ์ หรือเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ระยะเวลาหกสิบวันนั้นได้สิ้นสุดลง หรือเมื่อผู้อุทธรณ์ได้ฟ้องคดีต่อศาลแล้วได้หรือไม่ และคำวินิจฉัยจะมีผลหรือไม่ เพียงใด นั้น ในปัญหานี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๒) ได้เคยพิจารณาวินิจฉัยไปแล้วเมื่อกระทรวงคมนาคมได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ คค ๐๒๐๙/๓๗๔๓ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๓๑ ขอหาหรือปัญหาข้อกฎหมายว่า คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์เงินค่าทดแทนจะพิจารณาคำอุทธรณ์ซึ่งเลยกำหนดเวลาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมจะต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ให้เสร็จสิ้นภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับคำอุทธรณ์ได้หรือไม่ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมจะวินิจฉัยอุทธรณ์ภายหลังหกสิบวันนับแต่วันที่รับคำอุทธรณ์ได้หรือไม่ และคำวินิจฉัยนั้นจะมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมายหรือไม่ เพียงใด และคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๒) ได้มีความเห็นในปัญหาดังกล่าวตามบันทึกที่ส่งให้กระทรวงคมนาคมพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๖๐๑/๔๗๑ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๓๑ ว่า เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ.๒๕๓๐ ที่บัญญัติมาตรา ๒๕ วรรคสอง^๓ และมาตรา ๒๖ วรรคแรก^๔ ขึ้นไว้ก็เพื่อจะเร่งรัดให้รัฐมนตรีดำเนินการวินิจฉัยอุทธรณ์ให้เสร็จสิ้น

^๓มาตรา ๒๕ ผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนตามมาตรา ๑๔ ผู้ใดไม่พอใจในราคาของอสังหาริมทรัพย์หรือจำนวนเงินค่าทดแทนที่คณะกรรมการตามมาตรา ๙ หรือมาตรา ๒๓ กำหนด มีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๖ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ฉบับนั้นภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้งเป็นหนังสือจากเจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่ให้มารับเงินค่าทดแทนดังกล่าว

ในการพิจารณาอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิทางกฎหมาย และผู้มีความรู้ความสามารถในการตีราคาอสังหาริมทรัพย์ มีจำนวนทั้งหมดไม่น้อยกว่าห้าคน เป็นผู้พิจารณาเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรี ทั้งนี้ ให้รัฐมนตรีวินิจฉัยอุทธรณ์ให้เสร็จสิ้นภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับคำอุทธรณ์

^๔มาตรา ๒๖ ในกรณีที่ผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนยังไม่พอใจในคำวินิจฉัยของรัฐมนตรีตามมาตรา ๒๕ หรือในกรณีที่รัฐมนตรีมิได้วินิจฉัยอุทธรณ์ให้เสร็จสิ้นภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง ให้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลได้ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่รับแจ้งคำวินิจฉัยของรัฐมนตรีหรือนับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาดังกล่าว แล้วแต่กรณี

การที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายซึ่งอสังหาริมทรัพย์นั้นอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีตามมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง หรือฟ้องคดีต่อศาลตามวรรคหนึ่งนั้นไม่เป็นเหตุให้การครอบครองหรือใช้อสังหาริมทรัพย์ การรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง การขนย้ายทรัพย์สิน หรือการดำเนินการใด ๆ ของเจ้าหน้าที่ หรือผู้ซึ่ง

ไปโดยเร็วเพื่อประโยชน์ของราษฎรที่ถูกเวนคืนที่ดิน และถ้ารัฐมนตรีฯมิได้วินิจฉัยอุทธรณ์ให้เสร็จสิ้นภายในหกสิบวัน ก็ได้บัญญัติให้สิทธิเจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์นำคดีฟ้องร้องต่อศาลได้ภายในกำหนดเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่พ้นกำหนดหกสิบวัน เมื่อพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ.๒๕๓๐ ได้บัญญัติความไว้เพียงเท่านี้ ก็ต้องแปลความว่ากฎหมายไม่ได้ห้ามรัฐมนตรีฯที่จะวินิจฉัยอุทธรณ์ต่อไปเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวัน แต่การวินิจฉัยของรัฐมนตรีฯจะเป็นที่ยอมรับของผู้อุทธรณ์หรือไม่ ย่อมขึ้นอยู่กับผลของคำวินิจฉัยอุทธรณ์ ถ้าเจ้าของที่ดินพอใจในคำวินิจฉัยอุทธรณ์ เพราะได้ค่าทดแทนที่เป็นธรรม เจ้าของที่ดินก็คงจะไม่นำคดีขึ้นฟ้องต่อศาล หรือถ้าได้ฟ้องไว้แล้วก็อาจถอนฟ้อง ฟังสังเกตว่า บทบัญญัติมาตรา ๒๕ วรรคสอง ของพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ.๒๕๓๐ มีลักษณะแตกต่างกับบทบัญญัติของกฎหมายที่บัญญัติถึงผลของกรณีและผู้พิจารณาวินิจฉัยไม่พิจารณาสั่งการภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ โดยให้ถือว่าผู้พิจารณาวินิจฉัยเห็นชอบกับคำอุทธรณ์หรือคำขอ เช่น มาตรา ๑๙^๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ.๒๕๓๐ ที่บัญญัติให้รัฐมนตรีวินิจฉัยอุทธรณ์ให้เสร็จสิ้นภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับคำอุทธรณ์ มิฉะนั้น ให้ถือว่ารัฐมนตรีวินิจฉัยให้เจ้าหน้าที่เวนคืนตามคำร้องขอของเจ้าของ มาตรา ๖๘^๖ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินซึ่งบัญญัติให้รัฐมนตรีสั่งการอุทธรณ์คำสั่งของเจ้าพนักงานที่ดินภายในหกสิบวันนับจากวันได้รับอุทธรณ์ ถ้ารัฐมนตรีไม่สั่งภายในกำหนดเวลาดังกล่าวให้ถือว่า

ได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับกิจการที่จะต้องมีการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์นั้นต้องสะดุดหยุดลง

ในกรณีที่รัฐมนตรีหรือศาลวินิจฉัยให้ชำระเงินค่าทดแทนเพิ่มขึ้น ให้ผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนได้รับดอกเบี้ยในอัตราสูงสุดของดอกเบี้ยเงินฝากประเภทฝากประจำของธนาคารออมสินในจำนวนเงินที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ นับแต่วันที่ที่มีการจ่ายหรือวางเงินค่าทดแทนนั้นทดแทนนั้น

“มาตรา ๑๙ ในกรณีที่ต้องเวนคืนโรงเรียน หรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นแต่เพียงบางส่วน เจ้าของจะร้องขอให้เจ้าหน้าที่เวนคืนส่วนที่เหลืออยู่ซึ่งใช้การไม่ได้แล้วด้วยก็ได้

ถ้าเจ้าหน้าที่ไม่ยอมเวนคืนตามคำร้องขอของเจ้าของ เจ้าของมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๖ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ฉบับนั้นภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้งเป็นหนังสือจากเจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้ ให้รัฐมนตรีวินิจฉัยอุทธรณ์ให้เสร็จสิ้นภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับอุทธรณ์ มิฉะนั้น ให้ถือว่ารัฐมนตรีวินิจฉัยให้เจ้าหน้าที่เวนคืนตามคำร้องขอของเจ้าของ

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ในการดำเนินการตามวรรคสอง ให้นำมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๓๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

๖มาตรา ๖๘ เมื่อบุคคลใดมีความจำเป็นที่จะต้องกระทำการตามความในมาตรา ๖๗ ให้ยื่นคำร้องต่อเจ้าพนักงานที่ดินเพื่อขออนุญาต

ในกรณีที่เจ้าพนักงานที่ดินไม่อนุญาต ให้เจ้าของที่ดินมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีได้ภายในสิบห้าวันนับจากวันทราบคำสั่งไม่อนุญาต ให้รัฐมนตรีสั่งภายในหกสิบวันนับจากวันได้รับอุทธรณ์ คำสั่งรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ถ้ารัฐมนตรีไม่สั่งภายในกำหนดหกสิบวันดังกล่าวในวรรคก่อน ให้ถือว่าอนุญาต

อนุญาต และมาตรา ๑๙^๗ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการพาณิชย์ พ.ศ.๒๕๒๑ ซึ่งบัญญัติให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการพาณิชย์แจ้งการอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้บรรทุกของโดยเรืออื่นให้ผู้ขออนุญาตทราบภายในเวลาไม่เกินห้าวันนับแต่วันที่รับคำขอ ถ้าผู้ขอไม่ได้รับแจ้งภายในกำหนดเวลาห้าวันให้ถือว่าได้รับอนุญาตให้บรรทุกของโดยเรืออื่นได้

รายละเอียดของความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายคณะที่ ๒) ปรากฏตามบันทึก เรื่อง หรือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการพิจารณาอุทธรณ์เงินค่าทดแทนตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ.๒๕๓๐ ที่แนบมาด้วยท้ายบันทึกนี้

(ลงชื่อ) อมร จันทสมบูรณ์

(นายอมร จันทสมบูรณ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มิถุนายน ๒๕๓๒

^๗มาตรา ๑๙ ในกรณีที่ไม้อาจบรรทุกของที่กำหนดตามมาตรา ๑๗ โดยเรือไทยได้ให้ผู้ส่งของยื่นคำขอรับหนังสืออนุญาตให้บรรทุกของดังกล่าวโดยเรืออื่นต่อสำนักงาน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานกำหนด

การอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้บรรทุกของโดยเรืออื่น ให้สำนักงานแจ้งให้ผู้ขอทราบภายในเวลาไม่เกินห้าวันนับแต่วันที่รับคำขอ ถ้าผู้ขอไม่ได้รับแจ้งภายในกำหนดเวลาห้าวันให้ถือว่าได้รับอนุญาตให้บรรทุกของโดยเรืออื่นได้